

Domarkompendium för

NORSK ÄLGHUND SVART

Utarbetat av

Svenska Älghundklubben

inför exteriördomarkonferensen 2023

Norsk älghund svart

Norsk älghund svart används huvudsakligen som ledhund/bandhund på klövvilt.

Inledning

Denna publikation är tänkt som ett hjälpmedel för domare som dömer älghundsraser. Den är också tänkt att användas vid fortbildning av domare samt vid utbildning av nya domare för raserna, likaså vara ett hjälpmedel för uppfödare, hundägare och andra intresserade.

I SKKs anvisningar för bedömning framgår att den övergripande anvisningen skall vara att "varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete". Vidare skall fel och förtjänster vägas emot varandra.

Svenska Älghundklubben är noga med att fastställda uttryck för helhet och för exteriöra detaljer (utmärkt, mycket god, god och godtagbar) används av domarna. Hundarnas mankhöjd skall mätas vid varje utställning.

SÄK som specialklubb tillämpar öppen kritik vid sina utställningar vilket skall beaktas av tjänstgörande domare.

Klubben betonar också vikten av att helhet och funktionalitet utgör grunden vid bedömning av älghundraserna.

Uppbyggnad av detta domarkompendium

I detta kompendium ingår den av SKK fastställda rasbeskrivningen.

Standardtexten publiceras till vänster, Älghundklubbens kommentarer till höger i kursiv stil.

Vi har valt att endast illustrera med foton på hundar av utmärkt typ inom standardens variation, det gäller även bilder som illustrerar rörelser, huvuden och detaljer. Det kan dock förekomma bilder på avvikelser från standarden som bör förtydligas eller uppmärksammas.

Alla fotografers medgivande finns gällande publicering.

Detta kompendium får användas fritt av Svenska Älghundklubben och Svenska Kennelklubben.

Kompendiet är reviderat inför domarkonferensen mars 2023 av Thomas Eriksson, Arild Berget och Mona Sundqvist på uppdrag av SÄKs utställningskommitté.

Innehåll

Den historiska bakgrunden om Norsk älghund svart	4
STANDARD FÖR NORSK ÄLGHUND SVART	5
Ursprungsland/Hemland	5
Användningsområde	5
FCI-Klassifikation	5
Helhetsintryck	5
Viktiga måttförhållanden	6
Uppförande/karaktär	6
Huvud	6
Skallparti	7
Skalle	7
Stop	7
Ansikte	8
Nostryffel	8
Nosparti	8
Läppar	8
Käkar/tänder	8
Ögon	8
Öron	8
Hals	8
Kropp	9
Överlinje	9
Manke	9
Rygg	9
Ländparti	9
Kors	9
Bröstkorg	9
Underlinje och buk	9
Svans	10
Extremiteter	11
Framställ	11
Helhet	11
Skulderblad	11
Överarm	11
Armbåge	11
Underarm	11
Mellanhand	11
Framtassar	12
Bakställ	12
Helhet	12
Lår.....	12
Knä	12
Underben	12
Has/Hasled	12
Mellanfot	13
Baktassar	13

Norsk älghund svart

Rörelser	13
Päls	13
Pälsstruktur	13
Färg	13
Storlek/Vikt	13
Mankhöjd:	13
Fel	14
Allvarliga fel	14
Diskvalificerande fel	14
Nota bene	14
Testiklar	14
Rasspecifika avelsstrategier, RAS	14
Norsk äghund svart - viktigt att komma ihåg	15
Egna anteckningar	15

Den historiska bakgrunden om Norsk älghund svart

Norsk älghund svart, svarthundens, kända historia börjar redan i slutet av 1700-talet i Norge. I likhet med andra spetshundar är den ett resultat av ett samspel mellan olika faktorer där den viktigaste varit behovet av en jakthund med stor allsidighet, stor jaktlust samt utpräglad samarbetsvilja med jägaren. Den omnämnes som en hund, använd till jakt både på björn och älg.

Antalet var ganska få fram till senare delen av 1800-talet då intresset ökade i samband med älgstammens tillväxt. Hundar inköptes dels från samernas uppfödning, dels också s.k. Kalixhundar från Sverige, samt svarta hundar ända från Karelen. De man sökte var lätt byggda hundar med kort päls. Resultatet blev så småningom en hund, som inte nämnvärt avviker från dagens.

Norsk Dyrehundklubb (NDK) stiftades 1899 med kärnområdet kring Østerdalen, Trysil och fjälltrakterna längs gränsen upp mot Finnmark.

På NDK's utställning 1900 dömdes svarthunden som egen ras för första gången. Fram till dess dömdes den tillsammans med norsk älghund grå och jämthund och det rådde stor osäkerhet om de olika spetshundsvanternas. År 1902 enades NKK, SKK och Norsk Dyrehundklubb om att tillsätta en kommitté som skulle utreda de olika varianterna.

Förslag till rasstandard framtoogs redan 1901 i Norge, den kallades då "Sort Dyrehund", men det skulle dröja ända fram till 1910 innan den fastställdes.

Tack vare ambitiösa uppfödare, speciellt Chr. och P.M. Anker i Halden och Bengt Løvsjøli i Lierne, och utställningsdomare som dömde relativt enhetligt blev rasen snabbt homogen.

Mellankrigstiden och de första åren efter andra världskriget var en vanskelig tid för rasen med ett litet intresse och få registreringar.

Under 50- och 60-talet förbättrades dock situationen då jaktproven visade att svarthunden var en första klassens bandhund. Särskilt uppfödare i Trøndelag tog ansvaret för rasen och de sista 50 åren har rasen stabiliserats.

1935 antog SKK rasstandard för denna hund. Standarden har sedan reviderats i Norge i omgångar och 1992 antogs bestämmelser om höjdmätning på utställningar.

Bjørn II NJHSB 636, født 1897,
eier Godseier P.M Anker

STANDARD FÖR NORSK ÄLGHUND SVART	
FCI-nummer 268 FCI-standard på engelska publicerad 1999-08-09 FCI-standard fastställd av FCI General Committee 1999-08-09 Översättning fastställd av SKKs arbetsgrupp för standardfrågor 2021-11-16	

Ursprungsland/Hemland	
Norge	

Användningsområde	
Jakthund.	

FCI-Klassifikation	
Grupp 5, sektion 2. Med arbetsprov (endast i Sverige, Norge och Finland).	

Helhetsintryck	
Norsk älghund svart är en typisk spetshund. Den skall vara kvadratisk byggd, ha upprättstående öron och svansen upprullad över ryggen. Rasen skall vara spänstig, atletisk och ha stolt resning. Den skall ha tämligen slätt åtliggande svart päls.	<i>Norsk älghund svart skall vara kvadratisk och spänstigt byggd. Kroppen skall vara spänstig och får inte vara tung, inte heller för lätt och spinkig. Ryggen får inte vara så lång att den verkar rektangulär. Könsprägelns skall vara tydlig mellan könen. Norsk älghund svart är mer atletisk och torrare än norsk älghund grå. Stressade hundar skall inte premieras högt och detta skall även noteras i kritiken.</i>

En tik och hane med utmärkt helhet.

Norsk älghund svart

Viktiga måttförhållanden	
Mankhöjden skall vara densamma som kroppslängden. Skallparti och nosparti skall vara lika långa.	

Excellent tik med utmärkt helhet.

Excellent hane med utmärkta proportioner, utmärkt överlinje och svans. Utmärkta tassar.

Uppförande/karaktär	
Norsk älghund svart skall vara modig, energisk och djärv.	

Huvud

Huvud	
Huvudet skall vara torrt, lätt och förhållandevis brett mellan öronen. Det skall vara kilformat och avsmalnande mot nosen	<p><i>Huvudet skall harmonisera med kroppen.</i></p> <p><i>Brant stop eller rund panna, snipigt nosparti, kort nosparti, kort skallparti, smalt skallparti eller rynkor i pannan är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.</i></p> <p><i>Tunga huvuden, köttiga kinder, löst skinn kring kinderna samt lösa läppar är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse. Kinderna skall vara flata.</i></p>

Utmärkt tikhuvud i sina proportioner, lämpligt stop, utmärkta ögon och öron, hals och nacke som ger god resning.

Utmärkt hanhundshuvud med tydlig könsprägel. Aningen stora öron.

Utmärkt hanhundshuvud med bra proportioner i skalle och nos. Utmärkta ögon och öron ger fint uttryck.

Skallparti

Skalle	
Skallen skall vara nästan flat.	<i>Skallpartiet på norsk älghund svart är i det närmaste platt medan det på norsk älghund grå är något välvt.</i>
Stop	
Stopet skall vara tydligt men inte skarpt markerat.	

Norsk älghund svart

Ansikte

Nostryffel	
Nostryffeln skall vara svart.	

Nosparti	
Nosryggen skall vara rak.	

Läppar	
Läpparna skall vara strama.	

Käkar/tänder	
Komplett saxbett.	<p><i>Ett kraftigt välutvecklat bett är önskvärt. I FCI's standard framgår att norsk älghund svart skall ha ett "komplett saxbett". Detta betyder att inga tänder får saknas, dock kan avsaknad av PM1:orna tolereras.</i></p> <p><i>Tångbett är en avvikelse från idealbettet och är prisnedsättande. Över- eller underbett är diskvalificerande. Avsaknad av andra tänder än P1:orna är prissänkande. Hundar med skevt eller oregelbundet bett anses som ett fel.</i></p> <p><i>Bettet består inte enbart av tänder, utan också av käkarna som skall vara välutvecklade.</i></p> <p><i>Avvikande tandstatus skall anges i kritiken.</i></p>

Ögon	
Ögonen skall helst vara mörkt bruna. De skall inte vara framträdande.	

Öron	
Öronen skall vara högt ansatta och styvt upprättstående med spetsig örontipp. Höjden på öronen skall något överstiga bredden vid basen.	

Hals	
Halsen skall vara medellång och torr utan löst halsskinn.	

Kropp

Överlinje	
Överlinjen skall vara plan från manke till kors.	
Manke	
Manken skall vara välutvecklad.	<i>Manken skall vara markerad, därefter plan rygg och länd mot korset.</i>
Rygg	
Ryggen skall vara rak och kraftig.	
Ländparti	
Ländpartiet skall vara välutvecklat, brett och rakt.	
Kors	
Korset skall vara brett och muskulöst.	
Bröstkorg	
Bröstkorgen skall vara relativt djup med väl välvda revben.	<i>Bröstkorgen skall ge bra stöd till överarmen. Alltför korta bröstkorgar förekommer, och ger alltför hårt uppdragen buklinje.</i>
Underlinje och buk	
Buklinjen skall vara något uppdragen.	

Excellent hane med lämpligt djup och välvning i bröst-korgen. Stark överlinje, och lämpligt uppdragen underlinje. Utmärkt svans.

Good tik som inte får bli lättare och torrare i kroppen. Inte heller mera vitt på tassarna. Inte alltför bra överlinje och lågt ansatt svans.

Norsk älghund svart

Tik med utmärkt helhet.

Hane med utmärkt helhet.

Svans	
<p>Svansen skall vara högt ansatt, kort och tjock, tätt behårad men utan fana. Den skall vara hårt rullad över ryggens mittlinje, men inte buren över endera höften.</p>	<p><i>För kort, för dåligt rullad svans som ligger vid sidan av ryggens mitt ses som fel och bedöms efter graden av avvikelse.</i></p> <p><i>Stubbsvans ses som ett allvarligt fel, och sådan hund tilldelas högst sufficient oavsett övriga förtjänster.</i></p>

Utmärkta rasdetaljer såsom kors och svans.

Korrekt buren svans.

*T.h.
Excellent hane med fint uttryck och god resning, stark överlinje, bra kors och svans. Utmärkta vinklar fram och bak. Markerat förbröst och bra längd i bröstbenet. Tillräckligt strama tassar.*

Hane med utmärkt helhet och uttryck.

Extremiteter

Framställ

Helhet	
Frambenen skall vara torra, seniga och solida men inte grova.	
Skulderblad	
Skulderbladen skall vara snedställda.	<i>Skuldra och överarm skall vara moderat vinklade mot varandra.</i>
Överarm	
Överarmarna skall vara måttligt snedställda.	
Armbåge	
Armbågarna skall ligga väl an mot kroppen och varken vara utåt- eller inåtböjda.	<i>Armbågarna skall ligga väl an mot bröstkorgen.</i>
Underarm	
Frambenen skall vara raka.	
Mellanhand	
Sedda från sidan skall mellanhänderna vara svagt snedställda.	<i>Mellanhanden skall varken vara för svag, eller alltför rak och stum.</i>

Norsk älghund svart

Framtassar	
Tassarna skall vara förhållandevis små, något ovala, inte utåtvidna och ha väl slutna tår.	<i>Alltför platta svaga tassor bör vara prisnedsättande i förhållande till graden av avvikelse.</i>

Bakställ

Helhet	
Sett bakifrån skall bakstället vara parallellt.	

Utmärkta rasdetaljer såsom kors och svans.
Välvinklat knä, brett och bra lår, dock för platta tassor.

Lår	
Låren skall vara muskulösa och breda.	<i>Alltför smala lår tyder på dålig vinkling och hämmar bakbensrörelsens längd.</i>

Knä	
Knälederna skall vara måttligt vinklade.	

Underben	
Underbenen skall vara medellånga.	

Has/Hasled	
Hasleden skall vara måttligt vinklad.	<i>Övervinklad och med alltför höga hasor är inte önskvärt, ger instabila rörelser.</i>

Mellanfot	
Från sidan sett skall mellanfötterna vara svagt snedställda. Sedda bakifrån skall de vara parallella. Sporrar är inte önskvärt.	

Baktassar	
Baktassarna skall vara förhållandevis små, något ovala och väl samlade.	<i>Alltför platta svaga tassar bör vara prisnedsättande i förhållande till graden av avvikelse.</i>

Borttagning av sporrar utan veterinärmedicinska skäl är enligt lag förbjuden i Sverige.

Rörelser	
Rörelserna skall vara lätta och effektiva. Sedda fram- och bakifrån skall de vara parallella.	<i>Norsk älghund svart skall ha lätta effektiva rörelser med god intensitet. Det förekommer lösa fronter, hackney rörelser och kohasighet. Rasen skall ha gott påskjut i rörelserna.</i>

Päls

Pälsstruktur	
Pälsen skall vara tät och grov men tätt åtliggande. På huvudet och benens framsida skall den vara tät och slät. Pälsen skall vara längst på bröst och hals, på lårens och frambenens baksida samt på undersidan av svansen. Pälsen består av något långa, styva täckhår och mjuk, svart underull.	<i>Vissa hundar saknar underull som är viktigt att ha för att tåla regn, kyla och snö under jakt. (Inte att förväxla med päls i fällning). Avvikelse från standard skall noteras i kritiken och värderas i förhållande till graden av avvikelse.</i>

Färg	
Rent svart och glänsande. Lite vitt på bröst och tår är tillåtet.	<i>För mycket vitt i bröst och tassor, vita stickelhår och vitt på svansen bedöms efter graden av avvikelse. Under fällningsperioden kan pälsen bli missfärgad med röd eller brun färg som kan beskyllas fällningen/gammal päls.</i>

Storlek/Vikt

Mankhöjd:	
Hanhundar: 46–49 cm, idealhöjd 47 cm. Tikar: 43–46 cm, idealhöjd 44 cm.	

Norsk älghund svart

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

- Stressad, skällig eller nervös hund.
- Tångbett, oregelbundet bett.
- Avsaknad av underull.
- Vita stickelhår, vitt på svansen.
- Vita strumpor.

Allvarliga fel

- Stubbsvans.

Diskvalificerande fel

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter.
- Mankhöjd som är 3 cm under eller 4 cm över angiven idealhöjd.
- Under- eller överbett.

Nota bene

Endast funktionella och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Rasspecifika avelsstrategier, RAS

Exteriör

Förenklad RAS vilken inte beskriver något om exteriören.

Svenska Älghundklubben
Västerhusänget 226
894 91 Själevad

0660 - 430 70

www.alghundklubben.com
info@alghundklubben.com